

6 Kwaliteit identiteitsvaststelling strafrechter

7 Ongedocumenteerden

De Wivvg behelst voor de opsporingsinstanties een verplichting tot het juist vaststellen van de identiteit van een verdachte, inclusief het onderzoeken van het overlegde document. De burger heeft onder de Wet op de identificatieplicht (WID) daarnaast een toonplicht.

Desondanks komt het nog vaak voor dat bij een ID-vaststelling via de BVID-zuil een identiteitsdocument ontbreekt.⁴ Op dit moment telt de strafrechter 70.165 personen die onder de Wivvg voor de BVID-zuil zijn gezet zonder documentatie.

Voor een ID-vaststelling op straat, buiten de BVID-zuil om, is geen zicht of er een geldig identiteitsdocument, volgens de wet verplicht, wel of niet getoond is.

Bij de identiteitsvaststelling aan de BVID-zuil, dient een scan van het identiteitsbewijs te worden gemaakt. Maar het aantal gevallen waarin geen document wordt gescand neemt toe. Belangrijker nog: uit niets blijkt dat er inspanningen worden of zijn gedaan om een document te achterhalen of bij de gemeente na te vragen. Niet zeker is of dit betekent dat in een toenemend aantal gevallen geen identiteitsbewijs beschikbaar is, of dat dit het gevolg is van een ingesloten werkwijze. In 2019 voert de MA een wijziging door, zodat men aan de BVID zuil kan aangeven of er sprake is van een kopie van een document of een daadwerkelijk echt (fysiek) document met een machine-readable zone (MRZ). Zodat de eventuele afhandeling op straat later toch herkenbaar in de BVID verwerkt kan worden als zijnde een kopie van een fysiek en daadwerkelijk gecontroleerd document.

Identiteitsvaststellingen zonder document kennen een risico. Deze onvolledige registraties worden op personalia namelijk wel gekoppeld aan bestaande personen in basisregistraties als de BRP of de BVV, terwijl de onderbouwing daarvoor – het document – ontbreekt. Hierdoor is steeds meer instroom niet conform de Wivvg c.q. de WID. Men heeft dan wel biometrische gegevens van een persoon, maar het blijft onzeker of deze persoon daadwerkelijk dezelfde is als die geregistreerd staat in de basisregistratie.

Wat opvalt in onderstaande tabel, is de P1, ofwel de identificatie en verificatie met alleen een identiteitsbewijs. Deze procedure verplicht het om een identiteitsbewijs te registreren aan de BVID-zuil, toch zijn in 2017 3.574 personen en in 2018 3.347 personen geregistreerd zonder document. In 2017 zijn in totaal, P1 en P3 samen, 34.819 personen en in 2018 36.318 personen geregistreerd zonder document. Wenselijk is dat er, wanneer er geen identificerend document aanwezig is, opgeschaald wordt naar een P3 om wel biometrie toe te kunnen voegen aan de registratie. Bij klachten of twijfel over de juiste identiteit ontbreekt in deze zaken alle bewijslast of de juiste persoon is geregistreerd.

Een mogelijke oorzaak van identiteitsvaststellingen zonder document is het aanscherpen van de verplichting voor de politie om bij de overdracht van zaken aan het OM ook direct een ID-staat aan te leveren. Deze ontwikkeling wordt door de Matching Autoriteit toegejuicht. Een onbedoeld neveneffect is echter dat hierdoor minder tijd wordt genomen om eventueel een identiteitsbewijs op te (laten) halen door of voor de betrokkene.

Eveneens is er een afname in het aantal gescande documenten, dat als Echt, Eigen, Geldig en Gekwalificeerd (EEGG) wordt aangemerkt. De vraag is of de kwaliteit van de documentcontrole zelf minder is geworden of dat er minder niet-EEGG documenten geregistreerd worden.

⁴ De wijze van naleving van de WIVVG en/of de WID op straat of anderszins buiten de BVID-zuil om, valt buiten het blikveld van de MA.

	2017	2018
P1 zonder document	3.574	3.347
P1 met document	39.100	41.176
P1 met EEGG document	37.250	39.102
P3 zonder document	31.245	32.971
P3 met document	93.672	91.654
P3 met EEGG document	85.301	82.571

8 Vonnissen op de verkeerde naam

De MA heeft de afgelopen jaren in een paar honderd gevallen vastgesteld dat vonnissen een - al dan niet achteraf vastgestelde- verkeerde tenaamstelling kennen.⁵ Dit kan ontstaan wanneer er sprake is van een onjuiste identiteitsvaststelling, bijvoorbeeld door onzorgvuldigheid of identiteitsfraude, die niet of niet bijtijds vóór de uitspraak wordt onderkend en gecorrigeerd met als gevolg dat dus de 'verkeerde' wordt veroordeeld. In deze gevallen zou men kunnen spreken van een rechtelijke dwaling.⁶ De gevolgen van een dergelijke dwaling zijn: geen documentatie op naam van de werkelijke veroordeelde maar ook het reëel gevaar voor de onwetende, onschuldige burger, die onverwacht voor de gevolgen van deze dwaling komt te staan, zoals het onterecht worden aangehouden, opgesloten, beboet of afgewezen worden voor leningen of aannameprocedures (Verklaring omtrent gedrag - Vog).⁷ Dit leidt tot een slechter functioneren van de strafrechtketen en een deuk in het beeld van de betrouwbare overheid.

In 2018 heeft de MA in 70 strafvonnissen geconstateerd, dat er vermoedelijk sprake is van een verkeerde tenaamstelling. Voor een goed begrip van de zaak, is het van belang te beseffen, dat in een deel van gevallen de veroordeling op zich niet foutief is geweest: deze werd doorgaans fysiek gericht aan de juiste verdachte, maar het werd uitgesproken en vastgelegd op naam van een onschuldige ander. De verwachting is dat slechts een deel van de gevallen door de MA worden ontdekt. Overigens bemoeilijkt het ontbreken van identificerende biometrie in een deel van de strafzaken en de toegankelijkheid tot die data het onderzoek.⁸

De MA spant zich deze fouten in te herstellen, zodat de onschuldige niet herhaaldelijk last ondervindt.

Het corrigeren van een foutieve tenaamstelling op een (on)herroepelijk vonnis is echter een uitdaging. Het Openbaar Ministerie is gebonden aan de tenaamstelling van een onherroepelijk vonnis. De formele juridische route is herziening van het vonnis. Echter is de herziening slechts een weg die leidt tot vrijspraak en niet tot wijziging van een tenaamstelling van een uitspraak. Bovendien geeft een eventuele correctie problemen in de afhandeling er van in de geautomatiseerde systemen.

⁵ Vanaf 2016 wordt dit door de MA apart bijgehouden.

⁶ 'Er is sprake van een rechterlijke dwaling als na een onherroepelijke veroordeling duidelijk wordt dat de veroordeling onterecht is.' Bron: www.rechtspraak.nl. Hier kan aan toegevoegd worden, dat doorgaans van tevoren (voor het onherroepelijke vonnis) al helder is, dat de feitelijk aangehouden verdachte een andere naam heeft dan op de dagvaarding en uiteindelijk op het vonnis geregistreerd zal gaan worden.

⁷ Tegenwoordig hebben dergelijke fouten met ECRIS ook internationale consequenties gekregen.

⁸ In veel, doorgaans wat oudere dossiers is niets terug te vinden over hoe de identiteit van de verdachte is vastgesteld. Voor het onderzoek daarnaar heeft de MA bij de opsporing te maken met de vijf jaar termijn onder Wpg en bij het OM en de rechtspraak met inmiddels geschoonde dossiers.

In een aantal incidentele gevallen zijn correcties doorgevoerd. Er is echter nog geen structurele werkbare oplossing.

9 MA systemen en beheer

De MA beheert naast de SKDB ook de Verificatiemodule (VMOD), de Voorziening voor Verificatie en Identificatie (VVI) en de Spelverdelers.

De Voorziening voor Verificatie en Identificatie (VVI) is één van de centrale beschikbare registers. Het doel van de VVI is het op basis van vingerafdrukken identificeren en verifiëren van personen in het kader van het ID-protocol. Het systeem bevat alleen de vingerafdrukken van de geregistreerde personen, de personalia worden in de SKDB bijgehouden.

De toegang tot de registers wordt verzorgd door de Spelverdeler. Hierdoor krijgen de ketenpartners een eenduidige toegang voor het benaderen van de verschillende registers. Tevens zorgt de Spelverdeler ervoor dat de benaderingen op een correcte wijze plaatsvinden.

De verificatiemodule (VMOD) wordt door de ketenpartners gebruikt die uitsluitend verifiëren. Het stelt de partners in staat om de identiteit van een justitiabele te controleren aan de hand van het strafrechtsketennummer (SKN) en twee vingerafdrukken. De vingerafdrukken worden alleen gecontroleerd tegen de bij dat SKN opgeslagen vingerafdrukken en dus niet (opnieuw) opgeslagen. Bovendien is daarbij geen ondersteuning van controle van ID-documenten. Gezien het beperkte gebruik in de keten van deze voorziening en lokale ontwikkelingen bij o.m. de Reclassering, is het raadzaam om de komende tijd dit product te gaan herijken.

De systemen draaien stabiel. De databases en software zijn het in 2018 naar de meest recente versie geüpdate.

Inmiddels wordt duidelijk dat vanuit het traject voor de vervanging van VVI niet eerder dan eind 2020 de VVI applicatie vervangen zal zijn. Dat betekent dat de huidige VVI nog minimaal 2 jaar in gebruik zal blijven. Om VVI binnen de keten adequaat te laten draaien, zijn er de komende tijd enkele technische verbeteringen noodzakelijk. Deze wijzigingen vallen vanwege de omvang niet onder het begroete kleinschalig onderhoud en zullen dus tot extra investeringen leiden. Zonder deze wijzigingen bestaat er een groot risico dat VVI de berichtenstroom niet meer aan kan en daarmee de werking van de identiteitsvaststelling vanaf de zuil belemmert.

Tijdens het onderhoud is er sprake van een zogenaamde "verhoogde dijkbewaking". Deze manier van werken zorgde ervoor dat er snel geschakeld kon worden bij eventuele problemen. Bij (database en middleware) patches Justid breed, is er sprake geweest van downtijd.

Op dit moment wordt onderzocht wat nodig is om 99,99% beschikbaarheid te halen. Er zijn reeds enkele maatregelen getroffen. Zo zijn de databases van de VVI ontkoppeld waardoor er minder afhankelijkheid is bij installatie van nieuwe releases voor de onderliggende infrastructuur of voor de VVI zelf.

De release momenten worden in 2019 afgestemd met Politie (BVID), zodat er sprake is van een gezamenlijke downtijd.

10 Aanbevelingen en knelpunten

Een aantal knelpunten rond de taken van de Matching Autoriteit is benoemd in het rapport 'Knelpunten en breukvlakken in de strafrechtketen' van 5.1.2e (Januari 2018). In dit rapport wordt onder andere ingegaan op het ontbreken van de koppeling tussen identiteitsvaststelling en zaak, en de beperkingen in het bewaken van de bewaartermijnen. Ook in de jaarrapportages van voorgaande jaren zijn knelpunten en aanbeveling genoemd. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op een aantal aanvullende knelpunten.

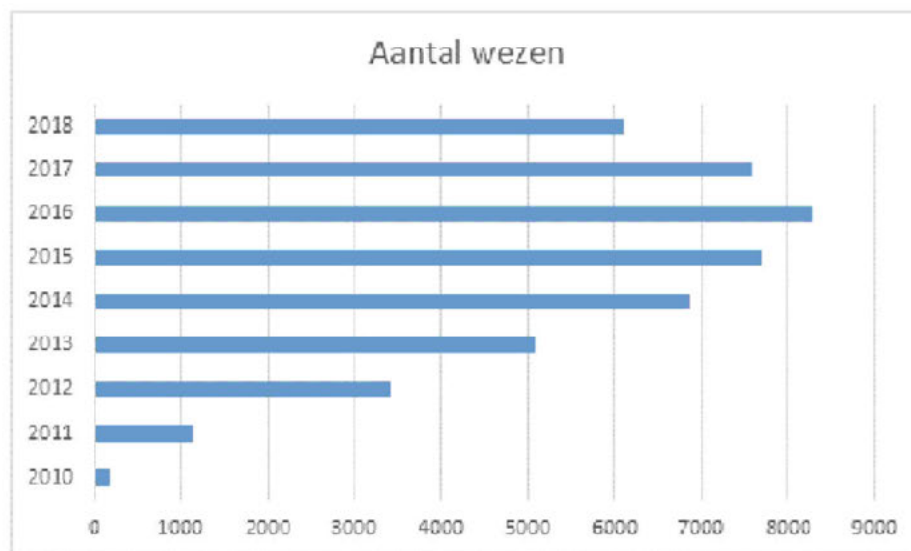
Wezen

In de SKDB komen Identiteitsvaststellingen zonder zaakverwijzingen voor. Doordat er sprake is van tijdverschil tussen de identiteitsvaststelling en de aanlevering van de zaak kan deze situatie terecht zijn. Indien na een periode van 6 maanden nog geen zaak is ingestroomd bestaat de mogelijkheid dat de identiteitsgegevens onterecht in de SKDB zijn blijven staan. Dit zijn de zogenaamde "wezen", momenteel zijn er 49.371 wezen registraties in de SKDB.

In 2018 zijn er 9100 wezen registraties erbij gekomen, van het totaal aantal wezen zijn er 9823 ouder dan vijf jaar.

Deze vijf jaar is in die zin belangrijk, omdat de Opsporing door ontbrekende koppeling ID-vaststelling – za(a)k(en) veelal niet in staat is om de benodigde onderliggende gegevens (context) van die ID-vaststelling te achterhalen.

Het ontbreekt bij de Matching Autoriteit aan informatie, hierdoor is er geen zicht op de onderliggende zaken en of de betreffende gegevens nog bewaard mogen worden. De MA kan de wettelijke verplichting in deze zodoende niet uitvoeren.

Een deel van de wezen wordt veroorzaakt doordat afdoening van de bijbehorende zaak plaatsvindt in het kader van HALT. De betreffende zaak wordt dan beëindigd bij de politie en niet overgedragen aan het OM. Echter, doordat een koppeling ontbreekt tussen de zaakadministratie van de politie en de SKDB wordt deze afdoening niet automatisch gemeld. Het handmatige proces dat wordt gehanteerd, biedt onvoldoende waarborgen.

Een aanbeveling is om met het landelijk bureau HALT om te inventariseren of de afdoening geautomatiseerd de SKDB geregistreerd kan worden.

Overigens is ook hierbij een complicerende factor dat de koppeling tussen de identiteitsvaststelling en de zaak ontbreekt.

Dubbele Vreemdelingsnummers

De afstemming tussen de vreemdelingen- en strafketen, komt bij elkaar door de geregistreerde vreemdelingen in de strafrechtketen (VRIS).

Door een strafrechtelijke registratie van een vreemdeling via de BVID-zuil, bestaat de mogelijkheid dat betrokkene al bekend is, biografisch of biometrisch, maar met een ander Vreemdelingsnummer.

Ook kan het gebeuren dat een persoon wel biometrie heeft in de strafrechtketen, maar niet in de vreemdelingenketen. Dit komt geregeld voor bij Europeanen. De vingerafdrukken van

Europeanen mogen immers niet vastgelegd worden in de basisvoorziening vreemdelingen (BVV), waardoor er dan sprake is van een dubbel V-nummer.

In 2019 worden er acties ondernomen naar nog meer synergie ten behoeve van het samenvoegen van de diverse V-nummers.

Naast de toevoeging van een wijziging op het samenvoegen van vreemdelingen in het Protocol Identificatie en Labeling (PIL), ziet de MA dat de verwerking van biometrie in combinatie met de eerdere genoemde Europese nationaliteit leidt tot meerdere V-nummers en onderzoeken. Een eenduidige werkwijze via de BVID-zuil is mogelijk een manier om de instroom van dubbele (of meerdere) V-nummers te reduceren.

11 Bijlage – Taken Matching Autoriteit

Hieronder staat een samenvatting weergegeven van de taken van de MA zoals ze zijn opgenomen in het protocol identiteitsvaststelling.

a. Beheer van SKN's

Op basis van de aangeleverde identificerende persoonsgegevens kent de MA een SKN toe aan een identiteit dan wel voegt zij informatie toe aan een reeds bestaand SKN. Indien aan vermoedelijk dezelfde persoon meer dan één SKN is toegekend op basis van verschillende identificaties, beoordeelt de MA de gegevens en legt eventueel koppelingen tussen de verschillende SKN's respectievelijk identiteiten.

Door het gebruik van biometrische en biografische gegevens kan het zijn dat een SKN wordt vervangen en dat dit zodoende niet te maken heeft met een nieuw persoon.

b. Beoordelen

De MA beoordeelt de ter identificatie of verificatie aangeleverde gegevens marginaal. Onder meer toetst zij of de gegevens compleet zijn en welke bronnen gehanteerd zijn (eigen opgave van betrokkene, document, foto, vingerafdrukken). Zij gaat daarbij uit van de door de identificerende instantie gekozen procedure. Het is niet aan de MA om te beoordelen of de identificerende instantie de juiste procedure heeft gekozen; dat oordeel komt toe aan het OM. Voorts checkt zij de gegevens op de BRP of op de BVV en/of eventuele andere registers. Zo nodig informeert zij de aanleverende instantie over haar bevindingen.

c. Registreren

De MA registreert de identificerende persoonsgegevens (inclusief foto maar exclusief de vingerafdrukken) in de SKDB en kent een SKN toe aan naar haar oordeel nieuwe identiteiten. Voorts pleegt zij onderhoud op de verwerkte gegevens door wijzigingen vanuit de BRP of BVV door te voeren of door het resultaat van een uitgevoerd identiteitsonderzoek door te voeren. Vingerafdrukken bij biometrische identiteitsvaststelling worden geregistreerd in de VVI, zodat de identiteit verderop in het strafproces biometrisch geverifieerd kan worden. Eventuele wijzigingen in de geregistreerde gegevens meldt zij aan de ketenpartners die daar belang bij hebben.

d. Behandelen verzoeken tot inzage, correctie etc.

Personen die menen onjuist of ten onrechte geregistreerd te staan in de SKDB (al dan niet als gevolg van identiteitsfraude) kunnen een verzoek tot inzage of correctie indienen. De MA behandelt deze verzoeken.

e. Beheer SKDB, Spelverdeler, VVI en Verificatiemodule

De MA is belast met het operationele beheer van de SKDB, Voorziening vingerafdrukken en identificatie (VVI), Verificatiemodule (VMOD) en Spelverdeler. Zij bewaakt binnen de grenzen van haar mogelijkheden en bevoegdheden de juistheid van de in de genoemde informatiesystemen opgenomen gegevens. Zij oordeelt over het al dan niet leggen van koppelingen tussen identiteiten in de SKDB.

f. Ondersteunen

De MA ondersteunt de ketenpartners bij het vaststellen van een leidende identiteit (zowel identificeren als verifiëren) door middel van een helpdesk. Indien de ketenpartners vragen heeft over een gegeven in de SKDB, kan hij de helpdesk raadplegen. Indien een ketenpartner twijfels heeft omtrent de identiteit van een verdachte of veroordeelde, stelt hij de MA daarvan op de hoogte.

g. Coördineren

De MA coördineert nadere onderzoeken naar de identiteit van verdachten en veroordeelden en levert hiermee een bijdrage aan het integrale en integrale persoonsbeeld. Indien vanwege twijfel over een identiteit een nader onderzoek wordt uitgevoerd, bewaakt de MA de voortgang daarvan en deelt het resultaat via de SKDB met de keten.

h. Signaleren

De MA informeert zowel binnen de keten als daarbuiten belanghebbende instanties over (vermeende) fouten in persoonsregistraties. Indien zij constateert dat de registratie van een justitiabele in de BRP onjuist is, meldt zij dit aan de betreffende gemeente. Bij geconstateerde fouten in de BVV wordt de Directie Migratiebeleid (DMB) of de IND geïnformeerd. Indien er twijfel bestaat over de juistheid van de gegevens in de SKDB zelf, kan de MA een identiteitsonderzoek laten uitvoeren.

I. Rapporteren

De MA volgt de ontwikkelingen met betrekking tot uitvoering van de wet en het Protocol. Zij rapporteert jaarlijks aan de minister van Veiligheid en Justitie over haar verrichtingen en legt daarover verantwoording af. Tevens rapporteert zij aan de minister over haar bevindingen ten aanzien van de identiteitsvaststelling van verdachten en veroordeelden in de strafrechtketen.

ongerubriceerd

Jaarrapportage Matching Autoriteit 2023

Datum	22 juli 2023
Status	Definitief

Colofon

Afzendgegevens	Justitiële Informatiedienst Van der Nootstraat 14 8913 HV Leeuwarden Postbus 337 7600 AH Almelo www.justid.nl
Contactpersoon	5.1.2e 5.1.2e
Ons kenmerk	Jaarrapportage 2023
Auteur	5.1.2e

Inhoud

Colofon

Inleiding

H1	Resultaten Cijfers	8
1.1	Strafrechtsketendatabank (SKDB)	8
1.2	Toelichting jaarrapportage MA	9
1.2	Instroom SKDB	11
H2	Becoördelingen	14
H3	Helpdesk	15
H4	Verwijderingen en sepots	16
H5	Kwaliteit identiteitsvaststelling strafrechtsketen	17
5.1	Ongedocumenteerden	17
5.2	Vonnissen op de verkeerde naam	19
5.3	Wezen	20
5.4	Nomen Nescio	20
5.5	Dubbele vreemdelingsnummers	21
5.6	Identiteitsonderzoeken	22
H6	Matching systemen en beheer	23
H7	Overzicht van uitdagingen en acties	24
7.1	Wezen	24
7.2	Verwijderverzoeken en wezen	24
7.3	Nomen Nescio	24
7.4	Vermoedelijk overlijden	24

7.5 Onderhoud ketenpartners – berichtenboeken
24

7.6 Identiteitsvaststellingen door boa's
24

Bijlagen

25

Inleiding

Hierbij wordt u het jaarrapport van de Matching Autoriteit voor het jaar 2023 gepresenteerd, dat zich richt op de uitvoering van het Protocol identiteitsvaststelling strafrechtsketen in overeenstemming met de Wet Identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (Wivvg). Als onderdeel van de Justitiële Informatiedienst (Justid) vervult de Matching Autoriteit een cruciale rol in het beheer van ketenvoorzieningen en identiteitsmanagement binnen de strafrechtsketen, in nauwe samenwerking met opsporingsdiensten.

Het voornaamste doel van de Matching Autoriteit is het vaststellen en bevorderen van de leidende identiteit binnen de strafrechtsketen, zowel intern als extern, en het verstrekken van relevante informatie over verdachten en veroordeelden. Jaarlijks legt de Matching Autoriteit verantwoording af aan de minister van Justitie en Veiligheid door middel van dit rapport, waarin een gedetailleerd overzicht wordt geboden van haar activiteiten gedurende het afgelopen jaar. Deze rapportage biedt u een inzichtelijke blik op de verrichtingen van de Matching Autoriteit in 2023.

1. Resultaten | cijfers

In dit rapport presenteren we een diepgaand overzicht van de uiteenlopende verantwoordelijkheden van de Matching Autoriteit (MA), ondersteund door zorgvuldig verzamelde gegevens en verhelderd met visuele grafieken. Deze gegevens bestrijken een periode van 10 jaar, waardoor lange termijn trends kunnen worden waargenomen. Eerdere gegevens zijn beschikbaar in voorgaande jaarrapporten, waardoor een naadloze analyse mogelijk is.

1.1 Strafrechtketendatabank (SKDB)

De Strafrechtketendatabank (SKDB) bevat niet alleen identificerende persoonsgegevens, maar ook een uitgebreide verzameling (actuele) zaakverwijzingen van verschillende ketenpartners. Deze databank is voortgekomen uit de voormalige Verwijsindex Personen (VIP), die als doel had het bieden van een actueel en integraal persoonsbeeld. De integratie van de VIP met de SKDB in 2010, door middel van de verzamelwet Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (Wivvg), resulteerde in een unieke databank die een actueel, integer en integraal persoonsbeeld binnen de strafrechtketen weergeeft.

De Wivvg, inclusief het bijbehorende Protocol, streeft onder andere naar een correcte, betrouwbare en zorgvuldige identiteitsvaststelling van verdachten en veroordeelden in de strafrechtketen, mede via het gebruik van de Basisvoorziening identiteitsvaststelling en bijbehorende zuil (BVID-zuil). Een essentieel onderdeel hiervan is de toekenning van een uniek strafrechtketennummer (SKN) aan elke natuurlijke persoon.

Naast identiteitsvaststellingen worden ook zaakverwijzingen naar bronverwerkingen over personen in de justitieketen in de SKDB opgenomen. Deze zaakverwijzingen bieden inzicht in de actuele verwerkingen die een justitiabele ondergaat binnen de strafrechtketen. De SKDB is op verwijsniveau gekoppeld aan de gehele strafrechtketen, waardoor het duidelijk wordt welke actuele verwerkingen een persoon heeft binnen de strafrechtketen. Bovendien is het mogelijk om op verwijsniveau door te koppelen naar bijvoorbeeld Injus voor meer inhoudelijke detentie-informatie. De verwijsindex bevat uitsluitend actuele verwijsgegevens over personen in de justitieketen. Zodra een persoon niet langer voorkomt in een aanleverende verwerking, is het niet langer mogelijk om informatie over die persoon op te vragen in de verwijsindex.

De taken van de Matching Autoriteit zijn vastgelegd in het protocol Identiteitsvaststelling:

- Het uitgeven en beoordelen van SKN's.
- Het registreren van identificerende persoonsgegevens en het behandelen van verzoeken tot inzage, correctie etc.
- Het beheren van de SKDB, Spelverdeler, voorziening voor Verificatie en identificatie (VVI), inmiddels vervangen door de gemeenschappelijke biometrievoorziening (GBV) en de Verificatiemodule.
- Ondersteunen van de ketenpartners bij het vaststellen van een leidende identiteit (zowel identificeren als verifiëren) door middel van een helpdesk.
- Het coördineren en initiëren van nadere onderzoeken naar de identiteit van verdachten en veroordeelden en hiermee een bijdrage aan het integere en integrale persoonsbeeld leveren.
- Signaleren en rapporteren.

1.2 Toelichting Jaarrapportage MA

VVI vs. GBV: De Voorziening voor Verificatie en Identificatie (VVI) is omgevormd tot de Gemeenschappelijke Biometrie Voorziening (GBV). Op zaterdag 21 mei 2022 heeft deze overstap plaatsgevonden, waarbij bijna 740.000 sets vingerafdrukken zijn gemigreerd van VVI naar GBV. In 2019 is na uitgebreid onderzoek vastgesteld dat VVI niet voldoende toekomstbestendig was. Door te migreren naar GBV wordt de toekomstbestendigheid gewaarborgd, kunnen we schaalvoordelen behalen en beschikken we over een gezamenlijke basis voor het uitwisselen van biometrische gegevens binnen Justitie.

Spelverdeler: De toegang tot de registers wordt geregeld door de Spelverdeler, wat zorgt voor een uniforme toegang voor ketenpartners tot verschillende registers. Daarnaast zorgt de Spelverdeler ervoor dat de benaderingen op een correcte wijze plaatsvinden.

VMOD: De Verificatiemodule (VMOD) wordt gebruikt door ketenpartners die uitsluitend verifiëren. Het stelt de partners in staat om de identiteit van een justitiabele te controleren aan de hand van het Strafrechtketennummer (SKN) en twee vingerafdrukken. De vingerafdrukken worden alleen gecontroleerd tegen de bij dat SKN opgeslagen vingerafdrukken en worden niet opnieuw opgeslagen.

SKDB: De Strafrechtketendatabank (SKDB) bevat niet alleen identificerende persoonsgegevens, maar ook een uitgebreide verzameling (actuele) zaakverwijzingen van verschillende ketenpartners. Dankzij de samenloopdetectie die zaakverwijzingen en identiteit koppelt, wordt de actuele status van de verdachte en/of veroordeelde inzichtelijk voor de aangesloten ketenpartners.

Identiteitsvaststelling: verwijst naar een set gegevens die aan de Strafrechtketendatabank (SKDB) wordt aangeboden, waarin de identiteit van een persoon binnen de strafrechtketen wordt vastgesteld volgens de Wet Identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (Wivvg) door een opsporingsinstantie. Dit setje omvat persoonlijke gegevens, mogelijk een gelaatsfoto en een scan van het identiteitsdocument. Eventuele vingerafdrukken die zijn afgenomen, worden opgeslagen in HAVANK en VVI/GBV.

Zaakverwijzingen: betekent de verzameling zaakgegevens die door verschillende ketenpartners (zoals DJI, OM, CJIB, reclassering) aan de SKDB worden geleverd en betrekking hebben op een persoon binnen de strafrechtketen. Deze gegevens bestaan uit administratieve informatie, inclusief persoonlijke gegevens, en verwijzen naar specifieke zaken zoals een parketzaak (OM), een detentie (DJI), een openstaand vonnis (CJIB), enzovoort.

In geval van een strafbaar feit moet de identiteit van de verdachte worden vastgesteld. De Wet Identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (Wivvg) bepaalt dat bij het vaststellen van de identiteit van een verdachte van een strafbaar feit, waarbij voorlopige hechtenis van toepassing is, ook biometrische gegevens moeten worden vastgelegd. Hetzelfde geldt als er twijfel bestaat over de identiteit.

Identiteitsvaststelling gebeurt vaak met behulp van de eerdergenoemde BVID-zuil. In het geval van een strafbaar feit waarvoor voorlopige hechtenis geldt, worden naast persoonlijke gegevens ook een gelaatsfoto, vingerafdrukken en een scan van het getoonde identiteitsbewijs genomen. Als er geen sprake is van een dergelijk feit, wordt alleen een scan van het document geregistreerd, tenzij er twijfel bestaat over de identiteit.

Deze identiteitsvaststellingen worden vastgelegd in de Strafrechtketendatabank (SKDB) en vervolgens door de Matching Autoriteit gecontroleerd op discrepanties of onregelmatigheden. Andere identiteitsvaststellingen, zoals die op straat, worden achteraf via een zaakverwijzing in de SKDB aangemeld en krijgen dan een Strafrechtketennummer (SKN).

In dit rapport maken we onderscheid tussen twee stromen voor de totale instroom van de SKDB: één vanuit de zaakverwijzingen en één vanuit de geprotocolleerde werkzaamheden via de BVID. De resultaten van de BVID-zuil worden in de SKDB geregistreerd als:

- P1: Identificatie zonder biometrie (eventueel met identiteitsdocument)
- P3: Identificatie met biometrie (vingerafdrukken, frontale foto en eventueel met een identiteitsdocument)
- P5: Resultaat identiteitsonderzoek (gemeld door de Backoffice van de politie en/of Koninklijke Marechaussee)
- SI: Succesvolle Identificatie wanneer de identificatie op basis van vingerafdrukken wordt gekoppeld aan de al bekende gegevens in de SKDB.
- DNA: Identificatie met biometrie (vingerafdrukken, zonder foto en eventueel met een identiteitsdocument) voor afname van DNA-materiaal.

1.3 Instroom SKDB

Wanneer een ketenpartner een verwijzing aanbiedt aan de SKDB, wordt deze aangeboden in combinatie met een set persoonsgegevens. Bij binnenkomst van deze persoonsgegevens treedt de 'Matching-module' in werking. Bepaald wordt of de aangeboden personalia nieuw zijn voor de SKDB of dat deze gekoppeld kunnen worden aan een al bestaand SKDB-persoon. Alle gevallen die niet door het gedefinieerde algoritme automatisch kunnen worden opgenomen in de SKDB, worden ter beoordeling aan de MA medewerker voorgelegd.

Ontwikkelingen in Identiteitsvaststellingen en Zaakverwijzingen 2023: In het afgelopen jaar hebben we opnieuw significante activiteit gezien in de instroom van identiteitsvaststellingen en zaakverwijzingen naar de SKDB. De totale instroom van identiteitsvaststellingen en zaakverwijzingen is gestegen tot 2.243.694 wat een aanzienlijke toename is ten opzichte van het voorgaande jaar. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de koppeling met INJUS, die in 2023 tot stand is gekomen.

Het aantal identiteitsvaststellingen in 2023 is vrijwel gelijk zijn gebleven aan die van het voorgaande jaar, met ongeveer 177.764 vaststellingen.

Net als in voorgaande jaren wordt een aanzienlijk deel van de instroom afgehandeld door geautomatiseerde matching, waarbij meerdere gedefinieerde zoekpaden worden gebruikt om nauwkeurige matches te garanderen. De MA-professional beoordeelt momenteel ongeveer 7,92% van de totale instroom. Bij het beoordelen ligt de focus steeds meer op een klantgerichte benadering.

In absolute aantallen zijn de beoordelingen ongeveer gelijk gebleven, wat aangeeft dat menselijke expertise nog steeds van essentieel belang is in ons proces.

We zijn verheugd om te melden dat, ondanks de aanzienlijke hoeveelheid handmatige beoordelingen, de kwaliteit van de identiteitsvaststellingen verder is verbeterd. Deze verbetering kan worden toegeschreven aan verbeterde monitoring en een voortdurende focus op klantgericht werken. Door onze processen voortdurend te evalueren en te optimaliseren, blijven we streven naar uitmuntendheid in onze dienstverlening aan de gemeenschap.

Instroom SKDB (tabel 1)

Instroom SKDB	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zaakverwijzingen	2.174.465	1.790.939	1.762.903	1.726.784	1.941.158	1.695.528	1.590.654	2.350.753	1.567.053	2.065.930
Identiteitsvaststellingen	193.697	200.592	203.967	191.840	185.835	192.827	170.804	164.137	175.887	177.764
Totale Instroom	2.368.162	1.991.531	1.966.870	1.918.624	2.126.993	1.888.355	1.761.458	2.514.890	1.742.940	2.243.694

Behandeld door MA (tabel 2)

Identiteitsvaststellingen	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Behandeld door MA	8,18%	10,07%	10,37%	10,00%	8,74%	10,21%	9,70%	6,53%	10,09%	7,92%

Instroom SKDB (grafiek 1)

Bij de bepaling van het aantal identiteitsvaststellingen vanuit de BVID-zuil is uitsluitend gekeken naar de geslaagde identiteitsvaststellingen, die geregistreerd zijn in de SKDB. Bij de totale instroom per soort identiteitsvaststelling is vanaf 2010 was een duidelijke groei zichtbaar (zichtbaar in voorgaande rapporten). Vanaf 2014 tot en met 2023 blijven de aantallen redelijk constant (tabel 3 | grafiek 2).

Identiteitsvaststellingen (tabel 3)

Totale instroom identiteitsvaststellingen	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
P1 - Totaal	41.307	40.297	43.241	42.674	44.613	47.306	46.760	44.152	52.444	52.631
P3 - Totaal	150.104	157.189	148.514	124.916	124.611	127.916	110.853	106.817	110.665	112.722
P5 - Totaal	2.159	1.552	1.461	2.249	2.119	2.490	2.122	2.772	2.774	3.091
SI - Totaal	0	1.036	9.333	19.138	12.133	12.954	9.659	8.090	8.672	8.083
DNA - Totaal	127	518	1.418	2.863	2.359	2.161	1.410	2.306	1.332	1.237
Totaal	193.697	200.592	203.967	191.840	185.835	192.827	170.804	164.137	175.887	177.764

Een Succesvolle Identificatie (SI) vindt plaats zodra een persoon al bekend is in de SKDB met biometrische gegevens en de laatst bekende foto niet ouder is dan 180 dagen. Aan de BVID-zuil is het dan niet nodig om nogmaals een frontale foto te maken van de verdachte. Het raadplegen van de al beschikbare informatie in de SKDB voorkomt dubbele handelingen. Tabel 3 geeft een meerjarige trend weer.

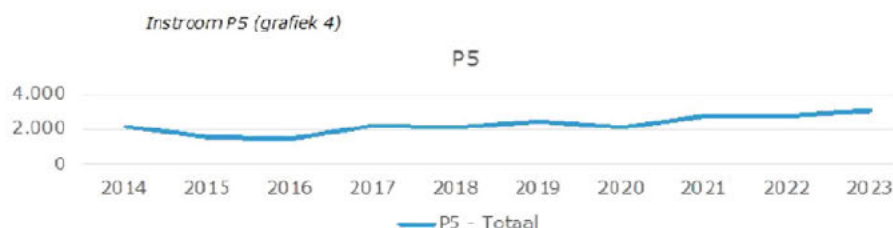
Bij de instroom van identiteitsvaststellingen (tabel 3) wordt onderscheid gemaakt in de verschillende soorten identiteitsvaststellingen, zie toelichting op dit rapport. In de afgelopen jaren hebben we een vrij constant beeld gezien van de P1. Na een stijging in 2022 ten opzichte van 2021, is de P1 dit jaar gelijk gebleven aan het voorgaande jaar. Dit suggereert dat er stabiliteit is bereikt na de initiële toename. We zullen blijven monitoren of deze trend zich voortzet of dat er eventuele fluctuaties optreden in de komende periodes.

De P3 en de SI hebben met elkaar te maken. Een SI kan opgemaakt worden als er al vingerafdrukken aanwezig zijn van de verdachte en als de foto niet ouder is dan 180 dagen, met andere woorden, als er al een recente P3 is. Dit leidt tot een versnelling van het proces doordat de politie/Koninklijke Marechaussee niet de volledige procedure hoeft uit te voeren. In lijn met voorgaande jaren zien we ook dit jaar een vrij constant beeld van zowel de P3 als de SI. Er zijn geen significante veranderingen opgetreden ten opzichte van voorgaande jaren. Deze consistentie suggereert een stabiele situatie binnen deze parameters. Het is belangrijk om deze trend te blijven monitoren om eventuele afwijkingen tijdig te identificeren en aan te pakken indien nodig.

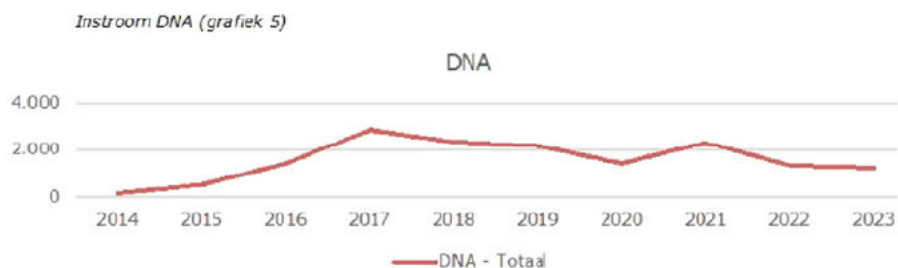

Na analyse van de gegevens met betrekking tot de P5 (Resultaat identiteitsonderzoek) over de afgelopen jaren, valt op dat er een gefluctueerd beeld is geweest, met een lichte stijging in de cijfers. De P5 wordt opgemaakt door de backoffice van de politie en/of Koninklijke Marechaussee wanneer er onderzoek is gedaan naar de identiteit van betrokkenen in verschillende situaties.

Sinds 2012 is het mogelijk om bij het afnemen van DNA de identiteit te verifiëren aan de BVID-zuil. Deze verificatie van de identiteit op basis van vingerafdrukken is van cruciaal belang om er zeker van te zijn dat het DNA van de juiste verdachte wordt afgenomen. Als er geen vingerafdrukken bekend zijn in de GBV, worden deze alsnog vastgelegd in het kader van DNA. Hierbij wordt echter geen foto vastgelegd.

Verwachting dat het aantal identiteitsvaststellingen op basis van DNA zal afnemen. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat DNA alleen nodig is wanneer er geen vingerafdrukken bekend zijn in de Geautomatiseerde Biometrische Verwijzing (GBV). Deze trend is inderdaad terug te zien in de cijfers van de afgelopen jaren, waarbij het aantal identiteitsvaststellingen verminderd is bij het afnemen van DNA (Grafiek 5).

De administratieve zaakverwijzingen en identiteitsvaststellingen die niet door de matchingsmodule zijn gematcht, worden ter beoordeling voorgelegd aan een medewerker. Uit de cijfers blijkt dat er sinds 2020 een neerwaartse trend lijkt te zijn ontstaan. Deze trend kan worden toegeschreven aan het gebruik van koppelberichten in plaats van nieuwe inschrijvingen. Hoewel er in 2021 een stijging werd waargenomen, met name als gevolg van de conversie van het CJIB, blijft de neerwaartse trend zichtbaar wanneer we deze conversie buiten beschouwing laten. Dit patroon heeft zich ook in 2023 voortgezet. Voor de komende jaren heeft de Matching Autoriteit (MA) als doel om de cijfers nog nauwkeuriger te ontleden, met als doel de dienstverlening verder te optimaliseren en van nog hogere kwaliteit te maken.

Identiteitsvaststellingen (tabel 4)

Totaal beoordelingen	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal beoordelingen	193.697	200.592	203.967	191.640	185.835	192.827	117.909	230.988	114.267	111.778

Beoordelingen (grafiek 6)

In het vorige jaarrapport werd vermeld dat er geen openstaande beoordelingen meer waren en dat ze ook niet meer zouden voorkomen. Om die reden zouden de cijfers niet langer worden opgenomen in de rapportage. Echter, als extra controle blijven we dit aspect monitoren. We kunnen nu opnieuw bevestigen dat er ook dit jaar geen openstaande beoordelingen zijn. Deze positieve ontwikkeling is voornamelijk te danken aan ons continue toezicht op doorlooptijden en ons actieve herinneringsbeleid. Deze proactieve en klantgerichte aanpak is van vitaal belang voor alle betrokken partijen in de keten. Daarom zullen de cijfers met betrekking tot openstaande beoordelingen niet meer worden opgenomen in de volgende rapportage.

Dit betekent dat voor alle beoordelingen het integere persoonsbeeld is vastgesteld. Als de MA twijfelt aan de geregistreerde gegevens, voert zij nader onderzoek uit. In bepaalde gevallen schakelt zij hierbij de hulp in van de opsporingsorganisaties. Het is de Matching Autoriteit die uiteindelijk de leidende identiteit in de strafrechterketen bepaalt en onderzoeksresultaten al dan niet (gedeeltelijk) overneemt.

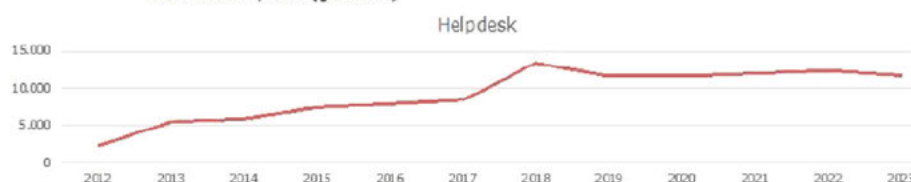
Een van de taken van de MA is het ondersteunen van ketenpartners. Vragen en/of verzoeken van ketenpartners komen binnen via de helpdesk, en ook de communicatie over onderzoeken verloopt via deze route (coördineren en initiëren).

De helpdesk fungeert als het centrale punt voor vragen, verzoeken en incidenten met betrekking tot de diensten die de MA levert. Dit betreft zowel inkomende verzoeken als verzoeken die door de MA worden geïnitieerd.

Instroom Helpdesk (tabel 5)

Helpdesk	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totale instroom	5.915	7.486	7.873	8.450	13.427	11.700	11.711	12.044	12.409	11.797

Instroom Helpdesk (grafiek 7)

In 2023 zijn er 11.797 helpdesk meldingen vastgelegd die betrekking hebben op de werkzaamheden van de MA. De meeste meldingen hadden betrekking op identiteitsonderzoeken, verwijderverzoeken met betrekking tot identiteitsvaststellingen, en dubbele vreemdelingsnummers. Deze onderwerpen, identiteitsonderzoeken, 'verwijderverzoeken' (de wettelijke plicht tot het schonen van gegevens in de strafrechtketen), en 'dubbele vreemdelingsnummers' (de synchronisatie met de vreemdelingenketen), worden vanuit een breder perspectief toegelicht in de volgende hoofdstukken. Om een uitgebreider inzicht te bieden in de activiteiten van de helpdesk voor de MA, is hieronder een overzicht toegevoegd.

Activiteiten Helpdesk

BIJ	Executie spoed AICE	Melding n.a.v. signaal ID zuil
BO ID onderzoek	Executie vragen CJIB	Reguliere processen
Bestaande service request	IKP-Onderzoeken	Spontaan ID onderzoeken
Bevindingen BVV-SKDB	Informatieverzoek	TALI dossiers
Bevindingen GBA-SKDB	Intake	Uitgezet Integer onderzoek
Bevindingen SKDB	Klantgericht Werken	Uitgezet Integraal onderzoek
DNA Query	Melding n.a.v. Basisvoorz. DJI	Uitzetten Identiteitsonderzoek
DNA-Spreekuur	Melding n.a.v. Identificatieproc.	Vermoedelijk Overlijden
DNA-V Werkproces	Melding n.a.v. Onderzk ID Politie TMV	Verwijderverzoek
Dump verwijderverzoeken	Melding n.a.v. Verificatieproces	Zaak Omhangen

De Justitiële Informatiedienst beheert diverse informatiesystemen die een cruciale rol spelen in de strafrechtketen, met name de Strafrechtketendatabank (SKDB) en het Justitieel Documentatiesysteem (JDS). In overeenstemming met de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) en het Besluit identiteitsvaststelling verdachten en veroordeelden (Bivv) verwerkt de Justitiële Informatiedienst persoonsgegevens over justitiële en strafvorderlijke zaken. De regelgeving Wjsg en Bivv bepaalt hoelang en onder welke omstandigheden gegevens bewaard mogen blijven. Justid heeft de wettelijke verplichting om gegevens te verwijderen, bijvoorbeeld wanneer de bewaartermijn is verstreken. Ook moeten biometrische gegevens worden verwijderd bij bijvoorbeeld een positieve HALT-afdoening of een sepot, waarin de betrokken persoon niet langer als verdachte of veroordeelde wordt beschouwd.

Voor het uitvoeren van deze taak is Justid afhankelijk van informatie vanuit ketenpartners, met name het Openbaar Ministerie, de politie en de Koninklijke Marechaussee. Het indienen en verwerken van verwijderverzoeken verloopt momenteel nog grotendeels handmatig. In de praktijk dienen vooral de politie en de Koninklijke Marechaussee - voor een deel van de sepots - verwijderverzoeken in. Hierdoor wordt in veel gevallen niet om verwijdering verzocht. Daarnaast is het proces aan de kant van de Matching Autoriteit bewerkelijk vanwege het ontbreken van een geautomatiseerde en gestroomlijnde informatiestroom.

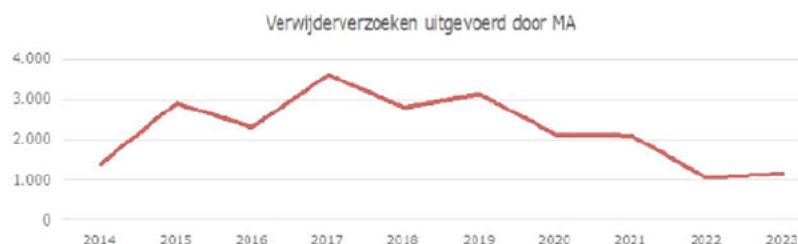
In 2023 zijn in totaal 1.083 identiteitsvaststellingen verwijderd uit de SKDB en de VVI. Hiervan zijn er 843 verwijderd vanwege de afdoening van een Halt-traject, 223 zijn verwijderd omdat de zaak is afgedaan met een sepot of vrijspraak. In 30 gevallen waren de vingerafdrukken van onvoldoende kwaliteit en in 46 gevallen was sprake van een duidelijke fout. De verwerking van verwijderverzoeken is structureel opgenomen in het dagelijkse werkproces van de MA, waardoor deze nu beter worden meegenomen in het verwijderproces. Het merendeel van de openstaande verzoeken is niet gekoppeld aan een zaak en wordt in bulk verwijderd.

Verwijderverzoeken uitgevoerd (tabel 6)

Verwijderverzoeken	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Verwijderverzoeken aangemeld	745	2.696	3.162	2.801	4.135	1.956	1.716	2.463	2.278	1.083
Verwijderverzoeken (MA)	1.401	2.907	2.315	3.615	2.807	3.140	2.136	2.098	1.044	1.142
Aperte fout	52	61	46	52	13	30	30	25	37	46
Onvoldoende kwaliteit vingerafdrukken	145	213	254	223	220	139	141	353	204	30
Positieve HALT-afdoening	1.029	2.048	1.562	2.313	2.024	2.267	964	865	297	843
Sepots	175	585	453	1.027	550	704	1.001	855	506	223

Verwijderverzoeken uitgevoerd door MA (grafiek 8)

8)

5.1. Ongedocumenteerden

De Wet identificatie bij dienstverlening (WID) legt opsporingsinstanties de verplichting op om de identiteit van een verdachte correct vast te stellen, inclusief het onderzoeken van het overlegde document. Daarnaast heeft de burger onder de WID een verplichting om een identiteitsbewijs te tonen wanneer daarom wordt gevraagd. Ondanks deze wettelijke vereisten komt het nog steeds vaak voor dat bij een identiteitsvaststelling via de BVID-zuil een identiteitsdocument ontbreekt. Buiten het gebruik van de BVID-zuil, bij identiteitsvaststellingen op straat, is er geen zekerheid of er al dan niet een geldig identiteitsdocument volgens de wet is getoond.

Bij identiteitsvaststellingen via de BVID-zuil moet een scan van het identiteitsbewijs worden gemaakt. De verhouding tussen gescande documenten en het aantal gevallen waarin geen document wordt gescand, fluctueert de afgelopen jaren per jaar. Net als in 2022 zien we in 2023 opnieuw een stijging van geregistreerde personen zonder document, in totaal 52.520. Identiteitsvaststellingen zonder document brengen risico's met zich mee. Deze onvolledige registraties worden namelijk wel gekoppeld aan bestaande personen in basisregistraties zoals de Basisregistratie Personen (BRP) of de Basisregistratie Voertuigen (BVV), terwijl de onderbouwing daarvoor – het document – ontbreekt. Deze instroom is daarom niet in overeenstemming met de WID. Hoewel biometrische gegevens van een persoon beschikbaar zijn in het geval van een P3, blijft het onzeker of deze persoon daadwerkelijk dezelfde is als degene die geregistreerd staat in de basisregistratie.

Er zijn plannen om de werkwijze met de zuil aan te passen, zodat de identiteitsvaststeller aan de BVID-zuil kan aangeven of er een kopie van een document is overhandigd of dat er daadwerkelijk een fysiek document met een machine-readable zone (MRZ) wordt getoond. Dit heeft prioriteit, gezien het aanzienlijke verschil tussen een kopie en een origineel document. Een kopie mist echtheidskenmerken en is daarom minder betrouwbaar als onderbouwing voor een identiteitsonderzoek.

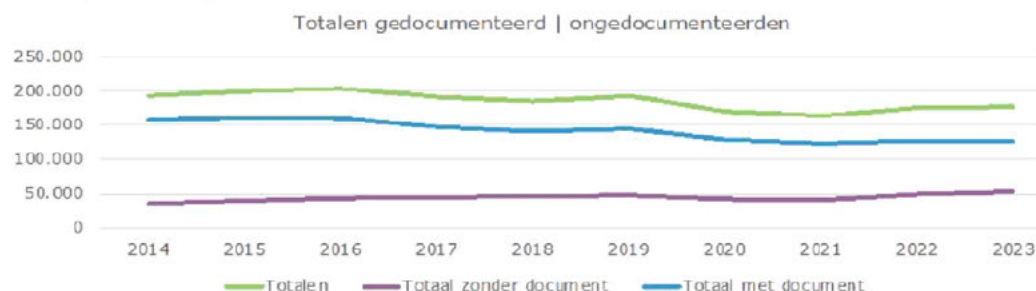
Gedocumenteerd – ongedocumenteerden detail (tabel 7)

Ongedocumenteerden	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zonder document										
P1 - zonder document	1.554	1.781	2.905	3.626	3.689	3.582	2.628	2.187	2.615	2.653
P3 - zonder document	32.712	35.938	36.062	31.566	34.106	35.272	32.596	32.130	38.121	41.481
P5 - zonder document	1.723	1.218	1.212	2.047	1.985	2.312	2.006	2.609	2.676	3.014
SI - zonder document	0	333	3.700	7.619	5.819	6.283	5.303	4.578	5.525	5.296
DNA - zonder document	6	50	119	174	158	126	77	68	60	76
Totaal zonder document	35.995	39.320	43.998	45.032	45.757	47.575	42.610	41.572	48.997	52.520
Met document										
P1 - met document	39.753	38.516	40.336	39.048	40.924	43.724	44.132	41.965	49.829	49.978
P3 - met document	1.117.392	121.251	112.452	93.350	90.505	92.642	78.257	74.687	72.544	71.241
P5 - met document	436	334	249	202	134	178	116	163	98	77
SI - met document	0	703	5.633	11.519	6.314	6.283	4.356	3.512	3.147	2.787
DNA - met document	121	468	1.299	2.689	2.201	2.037	1.333	2.238	1.272	1.161
Totaal met document	157.702	161.272	159.969	146.808	140.078	144.864	128.194	122.565	126.890	125.244
Met EEGG document										
P1 met EEGG document	37.739	36.308	38.448	37.200	38.855	41.953	42.928	40.540	47.862	47.838
P3 met EEGG document	111.092	114.178	105.837	85.005	81.495	84.923	74.193	70.691	68.277	66.622
P5 met EEGG document	390	276	209	154	99	122	88	123	79	54
SI - met EEGG document	0	639	5.123	10.262	5.515	5.971	4.095	3.297	2.920	2.575
DNA - met EEGG document	118	445	1.258	2.590	2.059	1.950	1.305	2.180	1.225	1.121
Totaal met EEGG document	149.339	151.846	150.875	135.211	128.023	134.919	122.609	116.831	120.363	118.210

Een opvallend aspect in de tabellen is de categorie P1, wat staat voor identificatie en verificatie zonder biometrie. Volgens de procedure is het in dergelijke gevallen verplicht om een identiteitsbewijs te registreren aan de BVID-zuil. In 2023 zijn 2.653 personen met een P1 geregistreerd zonder document. Het is wenselijk dat wanneer er geen identificerend document aanwezig is, er wordt overgeschakeld naar een P3 om biometrische gegevens toe te voegen aan de registratie. Bij klachten of twijfel over de juiste identiteit ontbreekt in deze gevallen alle bewijslast of de persoon correct is geregistreerd.

Een mogelijke oplossing voor identiteitsvaststellingen zonder document is het aanscherpen van de verplichting voor de politie om bij de overdracht van zaken aan het OM ook direct een identiteitsstaat aan te leveren. Hierover zijn afspraken gemaakt en worden verdere afspraken gemaakt, maar het is van belang om te zorgen voor een goede implementatie binnen de politieorganisatie. Deze ontwikkelingen worden toegejuicht door de Matching Autoriteit.

Gedocumenteerden – ongedocumenteerden (grafiek 9)

5.2 Vonnissen op de verkeerde naam

De Matching Autoriteit (MA) heeft in de afgelopen jaren geconstateerd dat enkele honderden vonnissen een verkeerde tenaamstelling kennen, al dan niet achteraf vastgesteld. Deze situatie ontstaat vaak door een onjuiste identiteitsvaststelling, bijvoorbeeld door onzorgvuldigheid of identiteitsfraude, die niet tijdig vóór de uitspraak wordt onderkend en gecorrigeerd. Hierdoor kan de 'verkeerde' persoon veroordeeld worden. De gevolgen van dergelijke fouten zijn ernstig: niet alleen ontbreekt documentatie op naam van de werkelijke dader, maar ook loopt de onwetende, onschuldige burger het risico onterecht te worden aangehouden, opgesloten, beboet of geweigerd te worden voor leningen of aannameprocedures, bijvoorbeeld door het niet verkrijgen van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Dit leidt tot een slechter functioneren van de strafrechtketen en schaadt het beeld van de betrouwbare overheid.

Vonnissen op de verkeerde naam (tabel 8)

Vonnissen op de verkeerde naam	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vonnissen op de verkeerde naam	62	122	127	75	65	108	94	76	48	39

Vonnissen op de verkeerde naam (grafiek 10)

In 2023 heeft de MA in 39 strafvonnissen vastgesteld dat er mogelijk sprake is van een verkeerde tenaamstelling. Belangrijk om te begrijpen is dat de veroordeling op zichzelf niet foutief is geweest: deze was doorgaans gericht aan de juiste verdachte, maar werd uitgesproken en vastgelegd op naam van een onschuldige persoon. Het ontbreken van identificerende biometrie in sommige strafzaken en de beperkte toegang tot deze gegevens bemoeilijkt het onderzoek naar dergelijke gevallen.

De MA zet zich in om deze fouten te herstellen om te voorkomen dat onschuldigen (herhaaldelijk) schade ondervinden. Het corrigeren van een foutieve tenaamstelling op een (on)herroepelijk vonnis is echter een uitdaging. Het openbaar ministerie is gebonden aan de tenaamstelling van een onherroepelijk vonnis, en het herstelproces kan problemen opleveren in de (keten)systemen. Bovendien leidt een herziening alleen tot vrijspraak en niet tot wijziging van de tenaamstelling van een uitspraak. In enkele incidentele gevallen zijn correcties doorgevoerd, waarbij de documentatie bij de onschuldige persoon is verwijderd. Er wordt in samenwerking met de opdrachtgever gewerkt aan een structurele en werkbare oplossing voor deze problematiek.

Het is van belang op te merken dat deze gevallen sinds 2014 apart worden bijgehouden door de MA, maar dat de MA geen zicht heeft op de totale omvang van de problematiek. Bovendien hebben dergelijke fouten tegenwoordig ook internationale consequenties gekregen, met name door ECRIS. In veel oudere dossiers is niets terug te vinden over hoe de identiteit van de verdachte is vastgesteld, wat het onderzoek bemoeilijkt. Dit wordt nog versterkt door de vijfjaarst termijn onder de Wet politiegegevens (Wpg) en de geschoonde dossiers bij het OM en de rechtspraak.

5.3 Wezen

Het voorkomen van wezen is een prioriteit, maar hoe kunnen we dit bereiken? Dit vraagstuk is aangepakt vanuit het ketenproject "bewaartermijnen". In 2022 is een belangrijke stap gezet door een koppeling mogelijk te maken tussen zaak en ID-vaststelling bij de politie. Echter, het proces om deze koppeling door de keten heen te borgen en te gebruiken om Justid te informeren is nog niet volledig ingericht.

Een persoon kan meerdere identiteitsvaststellingen hebben zonder bijbehorende zaak. Daarom kan een aantal "wezen" betrekking hebben op dezelfde unieke persoon. Nader onderzoek moet antwoord geven op de vraag of een potentiële "wees" ook daadwerkelijk een "wees" is. Mogelijk is de betreffende zaak nog in behandeling bij de politie en nog niet bekend in de SKDB. De huidige cijfers kunnen daarom een vertekend beeld geven van het aantal wezen.

De aanvulling op het jaarrapport benadrukt de prioriteit van het voorkomen van wezen, maar erkent ook de complexiteit ervan, met name in relatie tot identiteitsvaststellingen zonder bijbehorende zaak. Het project "bewaartermijnen" richt zich op dit vraagstuk en onderzoekt momenteel de juistheid van de huidige cijfers met betrekking tot het aantal wezen. Samenwerking met ketenpartners zoals politie en openbaar ministerie is cruciaal voor het vinden en implementeren van een structurele oplossing. Omdat het onderzoek nog gaande is, zijn de cijfers over wezen niet opgenomen in dit jaarrapport.

In samenwerking met de betrokken ketenpartners, met name politie, openbaar ministerie en CJIB, wordt binnen het project gewerkt aan een structurele oplossing die wordt bedacht en geïmplementeerd. Het onderzoek hiernaar is momenteel gaande.

5.4 Nomen Nescio

Sommige verdachten en veroordeelden zijn bekend als "Nomen Nescio", wat Latijn is voor "naam onbekend". Dit betekent dat de administratieve identiteit (naam) van deze personen niet kan worden vastgesteld, en ze worden vaak aangeduid als NN'ers. De registratie van deze groep personen kent een grote variëteit aan, al dan niet vastgestelde, methoden binnen en tussen de organisaties van ketenpartners.

Deze diversiteit in registratiepraktijken maakt communicatie tussen de SKDB en de verschillende systemen van ketenpartners ingewikkeld, soms zelfs onmogelijk. Het identificeren en consistent vastleggen van deze personen door de Matching Autoriteit wordt hierdoor bemoeilijkt. Bovendien worden berichten soms "hard" afgewezen door de betrokken systemen vanwege de strikte 'business-rules'. Deze systemen verwachten altijd een naam, terwijl soms alleen biometrische gegevens beschikbaar zijn. Het is daarom wenselijk om een specifiek kenmerk te hebben om deze stroom van verdachten en veroordeelden te identificeren en te onderscheiden.

Nomen Nescio (tabel 9)

Nomen Nescio	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Geregistreerd als Nomen Nescio	383	528	615	378	424	422	297	396	462	613

5.1 Dubbele vreemdelingennummers

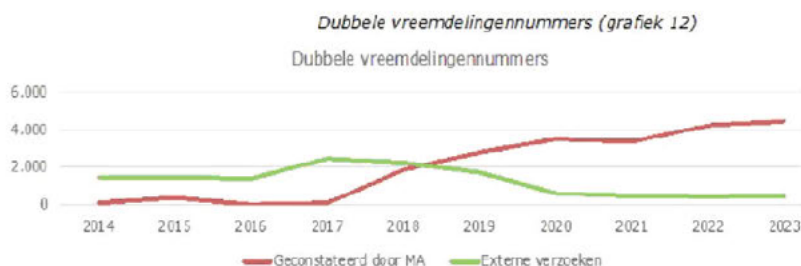
Afstemming tussen de migratie- en strafketen wordt mogelijk gemaakt door de aanwezigheid van geregistreerde vreemdelingen in de strafrechtketen, waarbij het VRIS-protocol van toepassing is.

Wanneer een vreemdeling via de BVID-zuil strafrechtelijk wordt geregistreerd, bestaat de kans dat deze persoon al bekend is, zowel biografisch als biometrisch, met een vreemdelingennummer. Dit kan leiden tot een situatie van dubbele V-nummers, waarbij een persoon zowel een SKN als meerdere V-nummers heeft. Dergelijke dubbele registraties kunnen worden ontdekt door de Matching Autoriteit of door ketenpartners. Daarnaast kan het voorkomen dat een persoon biometrische gegevens heeft in de strafrechtketen, maar niet in de migratieketen, met name bij Europeanen en oudere BVV-registraties. Dit komt doordat de vingerafdrukken van Europeanen niet mogen worden vastgelegd in de basisvoorziening vreemdelingen (BVV).

In de periode 2018-2019 heeft de Matching Autoriteit het initiatief genomen om geconstateerde dubbele registraties in de BVV actief te melden bij de backoffice van de politie en/of de Koninklijke Marechaussee. Dit heeft geleid tot een duidelijke daling van de externe verzoeken met betrekking tot het samenvoegen van vreemdelingennummers, die duidelijk zichtbaar is vanaf 2020 tot nu. Deze positieve trend heeft zich in 2023 voortgezet, waarbij het aantal externe verzoeken 474 was. Deze efficiëntere aanpak blijkt zowel voor de Matching Autoriteit als voor de politie, Koninklijke Marechaussee en de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) voordelig te zijn.

Dubbele vreemdelingennummers (tabel 10)

Dubbele vreemdelingennummers	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Geconstateerd door MA	88	364	14	84	1.820	2.794	3.508	3.336	4.242	4.471
Externe verzoeken	1.445	1.472	1.382	2.462	2.208	1.701	614	473	448	474
Totaal	1.533	1.836	1.396	2.546	4.028	4.495	4.122	3.809	4.690	4.945

5.6 Identiteitsonderzoeken

In het protocol is nauwkeurig vastgelegd dat de door de Matching Autoriteit vastgestelde identiteitsgegevens leidend zijn voor alle betrokken partijen binnen het strafproces. Als de Matching Autoriteit niet in staat is om een volledig of betrouwbaar beeld te vormen van de identiteit van een verdachte, wordt er een identiteitsonderzoek geïnitieerd bij de opsporingsdiensten. Bovendien kan de backoffice van de politie en/of Koninklijke Marechaussee uit eigen initiatief een identiteitsonderzoek opstarten en deze informatie delen met de Matching Autoriteit, waarna deze ook wordt geregistreerd. Alle vastgelegde identiteitsonderzoeken worden gedetailleerd bijgehouden en zijn beschikbaar in het onderstaande overzicht.

In het afgelopen jaar zijn er in totaal 2.134 identiteitsonderzoeken uitgevoerd, wat iets lager is dan het voorgaande jaar, maar nog steeds binnen dezelfde trend valt. Sinds enkele jaren hanteert de Matching Autoriteit een klantgerichte benadering, klant gericht werken (kgw), wat aanvankelijk heeft geleid tot een toename van handmatige onderzoeken. Voorheen werden mogelijk minder onderzoeken gestart, maar nu wordt er vaker actie ondernomen. Klantgericht werken is inmiddels een bekend begrip, maar het vergt meer inspanning van de MA-professional. Deze verschuiving vertegenwoordigt een belangrijke verbetering op het gebied van identiteitsvaststelling en is nu een gevestigde praktijk binnen de Matching Autoriteit.

Identiteitsonderzoeken (tabel 11)

Identiteitsonderzoeken	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Identiteitsonderzoeken MA	1.453	1.456	1.457	2.048	1.861	2.214	1.866	2.683	2.582	2.134

Identiteitsonderzoeken (grafiek 13)

Matching systemen en beheer spelen een cruciale rol in de operatie van de Matching Autoriteit (MA). Een van de belangrijkste systemen voor de MA is de Strafrechtketendatabank (SKDB), waarin de identiteitsgegevens van verdachten en veroordeelden worden vastgelegd. De vernieuwing van de SKDB staat al geruime tijd op de agenda, en hoewel het onderwerp vaak onderwerp is geweest van vernieuwingsprogramma's binnen Justid, heeft het vaak ontbroken aan de benodigde context. Ondertussen werd en wordt Justid geconfronteerd met de beperkingen van het verouderde systeem van de huidige SKDB. De onderhoudbaarheid komt steeds meer onder druk te staan, waardoor er in 2022 een onderzoek is uitgevoerd naar de huidige SKDB. Het rapport 'SKDB-IST' is opgesteld en bevat aanbevelingen voor vervolgstappen, welke inmiddels aan de opdrachtgever zijn voorgelegd.

Daarnaast lopen er verschillende trajecten die input te leveren voor de vernieuwing van de SKDB, waaronder de ontwikkeling van een ketendoelarchitectuur, het herzien van het protocol voor identiteitsvaststelling, analyses op basis van rapportages over knelpunten in de strafrechtketen, en onderzoeken in het kader van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

In 2022 is eindelijk begonnen met de vernieuwing van de SKDB, met als doel de SKDB functioneel en technisch te vernieuwen. Hierbij wordt gestreefd naar een modernere en betrouwbaardere manier van gegevensuitwisseling binnen de keten, waarbij transparantie en veiligheid voorop staan.

De vernieuwing van de SKDB is ondergebracht in twee programma's. Als eerste het Programma Modernisering Identiteitsvaststelling (PMID). Dit programma richt zich op het moderniseren van het ketenproces van identiteitsvaststelling, het aanpassen aan nieuwe ontwikkelingen en het oplossen van geconstateerde knelpunten. Bovendien is het programma Toekomstvast Informatievoorziening (TIV) gestart, waarin ook ruimte is voor verbetering van de SKDB.

Naast de SKDB beheert de MA ook de Verificatiemodule (VMOD), de Gemeenschappelijke Biometrie Voorziening (GBV, functioneel beheer) en de Spelverdeler. De VMOD wordt gebruikt door partners die uitsluitend verifiëren en stelt hen in staat de identiteit van een justitiabele te controleren aan de hand van het strafrechtketennummer (SKN) en twee vingerafdrukken.

Het beheer van deze systemen verloopt doorgaans stabiel, waarbij de beschikbaarheid voldoet aan de gestelde normen. De databases en software worden regelmatig bijgewerkt naar de meest recente versies, en technisch noodzakelijk onderhoud wordt zoveel mogelijk uitgevoerd zonder de dienstverlening te onderbreken. Wanneer onderhoud niet kan worden uitgevoerd zonder onderbreking van de dienstverlening, wordt dit zoveel mogelijk gepland in overleg met relevante partijen, zoals de politie (BVID), om de hinder tot een minimum te beperken.

5. Overzicht van uitdagingen en acties

In dit rapport bieden we een samenvatting van enkele belangrijke knelpunten en acties binnen de strafrechtketen, zoals besproken in voorgaande jaarrapportages. De onderwerpen variëren van het koppelen van zaken aan identiteitsvaststellingen tot het verbeteren van communicatie tussen ketenpartners en het versterken van de identiteitsvaststelling door buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's).

De samenvatting biedt een beknopt overzicht van de bevindingen en uitdagingen, waarbij de lezer wordt aangemoedigd om de voorgaande jaarrapportages te raadplegen voor meer diepgaande analyses.

Het rapport benadrukt tevens de inzet van de Matching Autoriteit voor structurele vernieuwing en het verhogen van de kwaliteit van het vaststellen van de leidende identiteit binnen de strafrechtketen.

Wezen (7.1): Er is vooruitgang geboekt met betrekking tot het koppelen van zaken aan ID-vaststellingen, maar deze koppeling wordt nog niet goed geborgd in de keten. Het ontbreken van een automatisch meldingssysteem tussen de zaakadministratie van de politie en de SKDB leidt tot handmatige processen en onvoldoende waarborgen.

Verwijderverzoeken en wezen (7.2): Verbeteringen zijn nodig in het proces van verwijderverzoeken, vooral met betrekking tot het koppelen van zaken aan identiteitsvaststellingen en het bijhouden van consistente informatie in verschillende systemen.

Nomen Nescio (7.3): Er is behoefte aan een betere communicatie over personen zonder bekende naam (NN'ers) en aanpassingen in de systemen om uitval van gegevens te voorkomen.

Vermoedelijk overlijden (7.4): Er is een voorziening getroffen om informatie over vermoedelijk overledenen vast te leggen, maar deze informatie wordt nog niet verwerkt in berichtenverkeer.

Onderhoud ketenpartners – berichtenboeken (7.5): Het onderhouden van verschillende versies van berichtenboeken vergt veel tijd en energie, wat aangeeft dat er behoefte is aan uniformiteit en modernisering van het berichtenverkeer.

Identiteitsvaststellingen door boa's (7.6): Boa's spelen een rol bij de identiteitsvaststelling, maar hun beperkte bevoegdheden en middelen kunnen leiden tot kwaliteitsproblemen en mogelijk verkeerde koppelingen tussen personen en strafbare feiten.

Conclusie: Dit rapport biedt een overzicht van uitdagingen en acties binnen de strafrechtketen, vanuit het perspectief van de Matching Autoriteit (MA). De strafrechtketen staat voor verschillende uitdagingen, variërend van het verbeteren van informatiesystemen en communicatie tussen ketenpartners tot het verhogen van de kwaliteit van identiteitsvaststellingen door boa's. Het aanpakken van deze knelpunten vereist nauwe samenwerking tussen alle betrokken partijen en gerichte acties om de efficiëntie, betrouwbaarheid en consistentie van de keten te verbeteren. Knelpunten worden onder de aandacht gebracht bij de opdrachtgever DGRR. Daar waar het kan worden actie uitgezet.

Bijlagen

Hieronder staat een samenvatting weergegeven van de taken van de MA zoals ze zijn opgenomen in het protocol identiteitsvaststelling.

a. Beheer van SKN's

Op basis van de aangeleverde identificerende persoonsgegevens kent de MA een SKN toe aan een identiteit dan wel voegt zij informatie toe aan een al bestaand SKN. Als aan vermoedelijk dezelfde persoon meer dan één SKN is toegekend op basis van verschillende identificaties, beoordeelt de MA de gegevens en legt eventueel koppelingen tussen de verschillende SKN's respectievelijk identiteiten. Door het gebruik van biometrische en biografische gegevens kan het zijn dat een SKN wordt vervangen en dat dit zodoende niet te maken heeft met een nieuw persoon.

b. Beoordelen

De MA beoordeelt de ter identificatie of verificatie aangeleverde gegevens marginaal. Onder meer toetst zij of de gegevens compleet zijn en welke bronnen gehanteerd zijn (eigen opgave van betrokkene, document, foto, vingerafdrukken). Zij gaat daarbij uit van de door de identificerende instantie gekozen procedure. Het is niet aan de MA om te beoordelen of de identificerende instantie de juiste procedure heeft gekozen; dat oordeel komt toe aan het OM. Voorts checkt zij de gegevens op de BRP of op de BVV en/of eventuele andere registers. Zo nodig informeert zij de aanleverende instantie over haar bevindingen.

c. Registreren

De MA registreert de identificerende persoonsgegevens (inclusief foto maar exclusief de vingerafdrukken) in de SKDB en kent een SKN toe aan naar haar oordeel nieuwe identiteiten. Voorts pleegt zij onderhoud op de verwerkte gegevens door wijzigingen vanuit de BRP of BVV door te voeren of door het resultaat van een uitgevoerd identiteitsonderzoek door te voeren. Vingerafdrukken bij biometrische identiteitsvaststelling worden geregistreerd in de VVI, zodat de identiteit verderop in het strafproces biometrisch geverifieerd kan worden. Eventuele wijzigingen in de geregistreerde gegevens meldt zij aan de ketenpartners die daar belang bij hebben.

d. Behandelen verzoeken tot inzage, correctie etc.

Personen die menen onjuist of ten onrechte geregistreerd te staan in de SKDB (al dan niet als gevolg van identiteitsfraude) kunnen een verzoek tot inzage of correctie indienen. De MA behandelt deze verzoeken.

e. Beheer SKDB, Spelverdeler, VVI en Verificatiemodule

De MA is belast met het operationele beheer van de SKDB, Voorziening vingerafdrukken en identificatie (VVI), Verificatiemodule (VMOD) en Spelverdeler. Zij bewaakt binnen de grenzen van haar mogelijkheden en bevoegdheden de juistheid van de in de genoemde informatiesystemen opgenomen gegevens. Zij oordeelt over het al dan niet leggen van koppelingen tussen identiteiten in de SKDB.

f. Ondersteunen

De MA ondersteunt de ketenpartners bij het vaststellen van een leidende identiteit (zowel identificeren als verifiëren) door middel van een helpdesk. Als de ketenpartner vragen heeft over een gegeven in de SKDB, kan hij de helpdesk raadplegen. Als een ketenpartner twijfels heeft over de identiteit van een verdachte of veroordeelde, stelt hij de MA daarvan op de hoogte.

g. Coördineren

De MA coördineert nadere onderzoeken naar de identiteit van verdachten en veroordeelden en levert hiermee een bijdrage aan het integere en integrale persoonsbeeld. Als vanwege twijfel over een identiteit een nader onderzoek wordt uitgevoerd, bewaakt de MA de voortgang daarvan en deelt het resultaat via de SKDB met de keten.

h. Signaleren

De MA informeert zowel binnen de keten als daarbuiten belanghebbende instanties over (vermeende) fouten in persoonsregistraties. Als zij constateert dat de registratie van een justitiabele in de BRP onjuist is, meldt zij dit aan de betreffende gemeente. Bij geconstateerde fouten in de BVV wordt de Directie Migratiebeleid (DMB) of de IND geïnformeerd. Als er twijfel bestaat over de juistheid van de gegevens in de SKDB zelf, kan de MA een identiteitsonderzoek laten uitvoeren.

i. Rapporteren

De MA volgt de ontwikkelingen met betrekking tot uitvoering van de wet en het Protocol. Zij rapporteert jaarlijks aan de minister van Justitie en Veiligheid over haar verrichtingen en legt daarover verantwoording af. Ook rapporteert zij aan de minister over haar bevindingen ten aanzien van de identiteitsvaststelling van verdachten en veroordeelden in de strafrechtketen.